

OD. No. 1179

Naam Culturele Club Groningen.

Zie ook: PD 8776.

[illegible]

NAAM: Culturele Club Groningen.

[illegible]

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 1179

NAAM: Culturele Club Groningen.

1. Aangelegd op 6-8-48 in opdracht van B III
ACD 4 B
2. Ingezien n.a.v. ROHART. Het is mij intussen
gebleken, dat deze identiek is met
Frantisek ROHAC (Tsjechisch dominé). Kan dit
ook in de cartotheek in orde gemaakt worden?
Het kaartje ROHAC (PD 5586) komt daar ook in
voor en dit is de ware naam. C 10 12.5.49 B
3. Ongevraagd toegezonden door ACD. Waar ik slechts melding inbracht
(Co.62890) ter behandeling aan C 8. 3.6.49 C 5
4. Ingezien in verband met CO 62890. Opleggen. C VIII
9.6.49 B

2 DE KWALITEIT

INHOUDSOPGAVE

DOSSIER Nr.: OD 1179

NAAM: Culturele Club Groningen.

Volg Nr.	AFZENDER	Agenda Nr.	INGELEGD	
			Datum	Par.
A.L. 17253-47				

Notitie voor B III.
van D III b.

OPGELEGD

Verspreiden

10 MAI 1948

ACD/35003

Betreft: Culturele Club te Groningen.

Op initiatief van Jacob SLUITER, geboren te Rotterdam, 13 September 1902, directeur van de Levensverzekering Mij. R.V.S., wonende te Groningen, Ubbo Emmiusingel 2, werd begin 1946, boven genoemde club opgericht.

Van deze club zijn circa 150 vooraanstaande burgers uit de Gemeente Groningen lid.

De contributie bedraagt f 2.50 per persoon per jaar, het eerste jaar verhoogd met een entree van f 2.50.

Ieder lid heeft recht op introductie.

Het doel van de heer SLUITER was om kunstenaars op alle mogelijke gebied, in de gelegenheid te stellen, hun prestaties ter kennis van een financieel krachtig publiek te brengen.

De heer SLUITER achtte dit een dringende noodzaak, aangezien in Groningen zeer weinig gelegenheid voor de moderne kunstwereld bestaat, om in contact te komen met een koopkrachtig publiek.

De opzet is dus volkomen onschuldig.

In de laatste maanden zijn de volgende kunstavonden (vergaderingen) hoofdzakelijk in een zaaltje van de R.V.S. gehouden:

- x 1e avond: Albert FELLMAN; deze heeft voorgelezen uit eigen werk.
- 2e avond: Zes moderne dichters lazen voor uit eigen werk, o.m. Koos SCHUUR.
- Zaterdag 1 Mei spreekt de tsjechische dominee ROHART over de barokkunst in de stad Praag. Gramofoonplaten-muziek, hoofdzakelijk in de vorm van tsjechische liederen, zal de avond-opluisteren.

PD 6525

Het bestuur van de Culturele Club wordt gevormd door de heren J. SLUITER (zie boven) en Dr. GEERS, lector in het Spaans aan de Universiteit te Groningen. Laatst genoemde is extreme links georiënteerd, doch heeft tot dusver geen enkel initiatief genomen waaruit, in de sfeer van de Culturele Club, zijn sympathieën blijken kunnen.

*Het is de
afsluiting van
een lichtveld.
extrem links.*

's-Gravenhage 1-5-'48

D III b.

16 Januari

8.

B 25363 GEHEIM**UITGEBOEKI**XXXX
XXXX

III IIIc 2

een foto
218/47n.a.v. schr. ID Groningen 25363 in
OD 506

25 November 1947

Lezing Prof. José de Benito

MALED

Onder verwijzing naar Uw terzijde vermeld schrijven heb ik de eer U te berichten, dat betreffende Dr. Gerardus Johannes GEERS, geb. 10.12.1891 te Delft, thans wonende te Groningen, bekend is, dat hij geabonneerd is op het weekblad "de Vlam" en extremistische ideeën huldigt.

Betreffende Prof. José de BENITO, moge het volgende worden medegedeeld. Hij is geboren op 30.4.1896 te Brion de Couvria, van Spaanse nationaliteit en woont te Parijs, 35 Avenue Fock. Hij is buitengewoon hoogleraar in de Spaanse letterkunde en onderstaatssecretaris in het emigrantenkabinet Giral. Op 13 October 1947 is hem een Nederlands visum verleend voor één maand onder voorwaarde, dat hij zich gedurende zijn verblijf hier te lande van politieke actie zal onthouden.

Bij zijn aanvraag om een Nederlands visum werd door hem als referentie opgegeven Anna Aleida HEYNEN, geb. 8.1.1909 te Emmen, echtgenote van P. ALMA, presidente van de Vereniging "Vrij Spanje".

In 1946 is op een tweetal te Amsterdam en Rotterdam gehouden vergaderingen van de vereniging "Vrij Spanje" als spreker opgetreden de Spanjaard Rafael Sanchez GUERRA, Minister in het emigranten kabinet Giral. In deze vergaderingen werd medegedeeld, dat José de BENITO verhinderd was als spreker op te treden.

7 15 Ter voldoening aan het op de in December gehouden bespreking te 's-Gravenhage door Uw vertegenwoordiger gedane verzoek, doe ik U hierbij een foto toekomen van Christiaan SMIT, geb. 11.9.1907 te Amsterdam, won. Nwe Amstelkade 163 te Amsterdam, genoemd in mijn aan U gericht schrijven No 21306 dd. 15.11.1947.

*C. Smit heeft met de rest OD 905
van het salopje niet uitstampt.
Foto werd verstuurd i.v.m. andere zaak.*

Het Hoofd van de
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
namens deze:

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te
GRONINGEN.

J.G. Crabbendam

25863

10/12/47

Notitie van B III b.

Bij ID Den Haag is omtrent de politieke oriëntatie van Dr. GEERS niets naders bekend.

Prof. José DE BENITO, geb. 30.4.1896 te Brion de Căuvria, buitengewoon hoogleraar Spaanse letterkunde; van Spaanse nationaliteit, wonende te Parijs, 35 Avenue Foch, is Onderstaatssecretaris (Emigrantenkabinet Giral)..
- - -

Hem is een Ned. visum verleend (telexbericht Ned. Visadienst dd. 13.10.1947) geldig gedurende één maand en onder voorwaarde, dat hij zich gedurende zijn verblijf in Nederland van politieke actie dient te onthouden.

Volgens eigen opgave heeft hij een Frans dipl. visum.

In 1946 zouden door de Benito, alsmede door Rafaël Sanchez Guerra, Minister in het Kabinet Giral, in Nederland een aantal voordrachten worden gehouden.

X Bij de G.V.D. is bekend dat Rafaël Sanchez GUERRA, in Nederland in een tweetal vergaderingen uitgaande van de Ver. "Vrij Spanje", als spreker is opgetreden en wel op 24.11.1946 in het Concertgebouw te Amsterdam en op 25.11.1946 in "Ons Huis" te Rotterdam. Verslagen van het gesprokene bevinden zich in OD 177. In beide vergaderingen werd medegedeeld, dat José DE BENITO verhinderd was als spreker op te treden.

X X Bij zijn aanvraag om een Ned. visum werd door José DE BENITO als referentie opgegeven Mevr. Anna Aleida HEYNEN, echtgenote van AIMA, geb. 8.1.1909 te Emmen, wonende te Amsterdam, presidente van de Ver. "Vrij Spanje"
X X

Foto van José DE BENITO gaat hierbij.

B III b, 13.12.1947.

Naar aanleiding van het schrijven van de Centrale Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage, No. 24338, d.d. 18 November 1947, betreffende het verzoek om inlichtingen aangaande Prof. José de Benito en de inhoud van de lezing, die hij te Groningen heeft gehouden, kan, na een ingesteld onderzoek, het volgende worden vermeld:

In 1946 is te Groningen opgericht een "Culturele Club", waarvan ongeveer 130 vooraanstaande personen, zoals Professo-
soren, Doktoren, Groot Industrielen, Hoofd-ambtenaren ect. lid zijn. Voorzitter van genoemde Club is:

JACOB SLUITER, geboren te Rotterdam 8 September 1902, Direc-
teur Levensverzekering Mij. R.V.S. wonende te Groningen, Ubbo Emmius-
singel 2, een man, die te Groningen gunstig be-
kend staat. Af en toe organiseert de voorzitter een bijeen-
komst voor de leden, waar dan een lezing, doch uitsluitend
op cultureel gebied, gehouden wordt.

Op Vrijdag 24 October 1947, kwam de Heer
Sluiter van Dr. Geers, lector in het Spaans aan de Universi-
teit te Groningen, te weten, dat Prof. José de Benito be-
reid was om gratis een lezing te houden voor de leden van
de Culturele Club. Hij kon deze lezing evenwel alleen
houden op Zaterdag of Zondag. Omdat op Zondag 26 October
1947 geen zaal in Groningen te krijgen was, heeft de voor-
zitter, de Heer Sluiter, een grote kamer in zijn woning be-
schikbaar gesteld, waar toen door Prof. José de Benito een
Spaanse lezing, direct in het Frans vertaald, is gehouden
over CERVANTES, de schrijver van "DON QUICHOTTE". Aanwezig
waren ongeveer 15 personen, waaronder de vrouw van Professor
Dekking, Mevr. Du Rij van Beest-Stolhe, Dr. Charlot, lector
Franse letterkunde, en echtgenote, Dr. Edgar, leraar in
Wiskunde en echtgenote, Dr. Geers en echtgenote, Dr. Engels,
leraar in de Franse taal en letterkunde en de voorzitter.
De lezing, die zoals gezegd, direct in het Frans werd ver-
taald, bevatte geen woord over politiek. Nadat de lezing
beeindigd was heeft Mevr. Charlot, die streng Katholiek is,
aan Prof. José de Benito een vraag gesteld over de Katholie-
ke Kerk in Spanje, waarop laatstgenoemde heeft geantwoord,
dat hij daarover niet kon spreken omdat hij dan de politiek
erin betrekken moest en dat niet wilde. Hij heeft daaraan
toegevoegd, dat de Nederlandse Regering hem als emigrant
asylrecht had verleend onder voorwaarde, dat hij zich niet
met politiek mocht bemoeien en dat hij zich aan deze voor-
waarde stipt wilde houden.

Enige aanwezigen hebben nog aan Prof. José de
Benito gevraagd of hij niet een dag in Groningen wilde
blijven, doch daarop heeft hij geantwoord, dat zulks niet
mogelijk was omdat hij zich de volgende dag (Maandag 27
October 1947) om drie uur moest melden bij de Politie te
Amsterdam.

Van Prof. José de Benito weet men te Groningen
alleen, dat hij Hoog-leraar in het Handelsrecht is geweest
te Sarragossa. Voorts meent men te weten, dat hij Minister
is geweest in het Republikeins Kabinet van Spanje.
Groningen, 25 November 1947.

55378
22/12

UITGEBOEKT

18 November 1947

BX 24338 GEHEIM

XXXX
XXXX

III IIIc 3

n.a.v. een artikel in "De Waarheid",
Gron. editie van 28.10.1947.

Prof. José de Benito.

Wellicht ten overvloede moge ik Uw aandacht vestigen op een artikel in het dagblad "De Waarheid" (editie Groningen), van 28 October jl., betreffende een op Zondagavond 26 October d.a.v., ten huize van de familie Sluiter gehouden lezing door professor José de Benito, een Spaans republikein in ballingschap.

Ik zal het zeer op prijs stellen te worden ingelicht aangaande de inhoud van deze lezing en van de wellicht daaraan verbonden bespreking.

In verband met de mogelijkheid, dat het initiatief tot deze lezing zou samenhangen met een bepaalde politieke actie, moge ik U verzoeken, daarnaar onderzoek te willen doen en mij het resultaat daarvan te willen doen berichten. Daarbij zal ik, zo mogelijk, gaarne vernemen, wie deze lezing hebben bijgewoond en/of voorbereid en welke hun politieke antecedenten en achtergrond zijn.

Nadere gegevens betreffende de persoon van professor de Benito en zijn verblijf hier te lande, welke bij het onderzoek bekend mochten worden, zie ik mede met belangstelling van U tege-
moet.

Het Hoofd van de
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
namens deze:

J.G. Crabbendam.

Pol. Gron.

DOSS. No.:
CRT. *del Voorb. Groningen*
DATUM: *18-10-47*
PAR.:

Geen vrije gedachte in Nederland!

Professor de Benito in Groningen

Zondagavond was de Spaanse republikein in ballingschap, prof. José de Benito gast in Groningen, waar hij zou spreken over „De vrije gedachte en de huidige Spaanse cultuur”. De familie Sluiter, hiermede de traditie van de „verlichte” achttiende-eeuwse salons weer opnemend, had haar huis gastvrij voor deze spreekbeurt beschikbaar gesteld.

Een klein gezelschap had zich ten huize van dr. Sluiter verzameld om blijk te geven van zijn warme belangstelling voor het gemartelde Spanje en ook om van de spreker het laatste nieuws te vernemen over de strijd die zowel in Spanje als daarbuiten wordt gevoerd, tegen hem, die zijn opkomst slechts dankt aan Hitler en Mussolini.

De aanwezigen wachtte echter een onaangename verrassing. Het Nederlandse consulaat in Parijs had aan deze banneling verboden over „politiek” te spreken en hiervan de afgifte van een visum afhankelijk gesteld.

In Nederland — in de wandeling „Westerse democratie” genoemd — mag de vrouw van een minister van buitenlandse zaken wel met Winterhulp-tam-tam, aan de Haagse chic, Fransinaasappelen verkopen, maar aan deze uit zijn land verjaarde geleerde is het niet geoorloofd

om aan het Nederlandse volk te verhalen hoezeer de Vrije Gedachte in het land van de Hitlertrawant wordt vertrapt.

Professor Benito heeft nu een „ongevaarlijk” thema behandeld: „de condition humaine van Don Quichotte”. Hierin tekende hij de schepper van de dolende ridder als een strijder voor vrijheid en recht. Zo heeft, zij het symbolisch, de stem van het Vrije Spanje in het onvrije Nederland toch geklonken.

138
Van me jong outend?
Wat is de fam. Sluiter
Spreker
Kids
Ans
12 NOV 1947
138

14 NOV 1947
P13